

Deel 3: versie 7-11 jaar

	Geen probleem	Probleem	Ernstig probleem	Volledig probleem
I. Leren en ontwikkelen van vaardigheden				
<p>I.1 Leren: het verwerven van kennis en ontwikkelen van vaardigheden</p> <p>Vaststellen tussen 'geen probleem' versus 'een (belangrijk) probleem'.</p> <p>Het gaat om het aanleren van processen en taken in het dagdagelijkse leven.</p> <p>Voorbeelden van vaardigheden: lezen, schrijven, rekenen, problemen oplossen, computervaardigheden, creatieve vaardigheden, wereldkennis, ADL (persoonlijke hygiëne, huishoudelijke taken, veiligheid).</p>	<p>Het verwerven van kennis en het ontwikkelen van vaardigheden verloopt leeftijdsadequaat, er is geen bovengebruikelijke ondersteuning nodig voor het verwerven van kennis en <u>ontwikkelen</u> van vaardigheden (bv hulpmiddelen of therapie)</p>	<p>Er is specifieke bovengebruikelijke ondersteuning nodig i.f.v. het verwerven van kennis en ontwikkelingsstimulatie (bijvoorbeeld ambulante therapie, thuisbegeleiding).</p>	<p>Er is intensieve bovengebruikelijke ondersteuning nodig op meerdere domeinen in de ontwikkeling, vaak vanuit meerdere disciplines om het ontwikkelen van vaardigheden te stimuleren of het afnemen van vaardigheden te vermijden (bijvoorbeeld: nood aan schoolvervangende /schoolaanvullende dagopvang)</p>	<p>Het kind toont geen verwerving van kennis en ontwikkeling van vaardigheden (van geen enkele vaardigheid), de ontwikkeling stagneert volledig of gaat achteruit.</p>
<p>I.2 Opleiding: het volgen van onderwijs, evolutie, integratie op school, volgen van lessen</p> <p>Vaststellen tussen 'geen probleem' versus 'een (belangrijk) probleem'.</p>	<p>Het kind volgt onderwijs, evolueert in het schoolse traject zoals verwacht, volgt de dagindeling / de dagelijkse routine.</p>	<p>Het kind kan onderwijs volgen, maar het verloopt moeilijk (er is extra ondersteuning nodig om de evolutie te bewaken, de dagindeling moet aangepast worden). Nood aan aangepast</p>	<p>De onderwijsbehoeften van het kind overschrijden de draagkracht van de school en/of de mogelijkheden van het kind. Voltijds naar school gaan is niet haalbaar.</p>	<p>Het is niet meer mogelijk om het kind zijn vaardigheden te laten ontwikkelen in een schoolse context wegens kind-afhankelijke problemen zoals medische</p>

<p>Waar het om gaat is dat het kind ook in een schoolse context vaardigheden kan ontwikkelen. Het gaat hier (enkel) om deelname aan onderwijs (integratie in de school op zich) en niet om <u>sociale</u> integratie op school (zie volgende item I.3).</p>		<p>onderwijs (buitengewoon, inclusief traject, ziekenhuisschool of niet-vrijwillig thuisonderwijs) geeft indicaties van minstens 'een probleem'.</p>		<p>problemen, gedragsproblemen, ...</p>
<p>I.3 Hoe verloopt de sociale integratie van het kind?</p> <p>Vaststellen tussen 'geen probleem' versus 'een (belangrijk) probleem'.</p> <p>Waar het om gaat: aansluiting vinden bij anderen, participatie aan groepsactiviteiten, empathisch zijn, communicatie (conflicten oplossen, luisteren naar anderen, mening uiten).</p>	<p>Leeftijdsadequate sociale ontwikkeling. Geen problemen met deelname aan sociale interactie.</p>	<p>Er is een mogelijke vertraging in de sociale ontwikkeling, bijvoorbeeld: het kind maakt weinig of geen oogcontact met anderen; beperkte reactie op zijn/haar naam; reageert niet altijd wanneer het bij de naam wordt genoemd; heeft moeite met het delen van aandacht of vermijdt net fysiek contact (bijvoorbeeld niet willen knuffelen of niet op de schoot willen zitten). Het kind kan mits beperkte aanpassingen nog deelnemen aan regulier onderwijs of deelnemen aan sociale activiteiten met het gezin.</p>	<p>Er is een duidelijke vertraging in de sociale ontwikkeling, bijvoorbeeld: geen interesse in sociale interactie; beperkt reageren of net extreem reageren op sociale prikkels; het kind toont ernstig en hoogfrequent agressief gedrag naar anderen; het kind toont onvermogen om getroost te worden in een sociale interactie. Het kind kan slechts met intensieve aanpassingen deelnemen aan (aangepaste) onderwijs of sociale activiteiten met het gezin.</p>	<p>Er is geen sociale integratie mogelijk (bijvoorbeeld geen enkele reactie op anderen, geen binding met anderen).</p>
<p>II. Communicatie</p>				

<p>Vaststellen tussen ‘geen probleem’, ‘een probleem’ en ‘een ernstig probleem’.</p> <p>De vaardigheden waar het om gaat zijn: Zowel het geven als het ontvangen van (verbale en non-verbale) communicatie (inclusief begrip ervan). Het gaat dus om ruimer dan enkel een spraakachterstand, het gaat bijvoorbeeld ook om de intentie van communicatie.</p>	<p>Er is een leeftijdsadequate communicatieve ontwikkeling. Bijvoorbeeld: Het kind kan gemakkelijk over allerlei onderwerpen praten, zowel thuis als op school. Het kind spreekt duidelijk en wordt goed begrepen door anderen. Het kind kan aandachtig luisteren naar anderen en vragen stellen om dingen beter te begrijpen. Het kind kan lezen, schrijven en spellen op een niveau dat past bij zijn leeftijd.</p>	<p>Er is mogelijke vertraging in de communicatieve ontwikkeling. Bijvoorbeeld: Het kind kent minder woorden dan leeftijdsgenoten en heeft moeite met het vinden van de juiste woorden. Het kind kan moeilijk een verhaal vertellen met een begin, midden en eind. Het kind heeft moeite met het begrijpen van lange of ingewikkelde zinnen. Het kind vindt het soms moeilijk om deel te nemen aan gesprekken, vooral in groepen. Het kind blijft moeite hebben met lezen en schrijven ondanks extra ondersteuning.</p>	<p>Er is een duidelijke vertraging in de communicatieve ontwikkeling. Bijvoorbeeld: het kind spreekt onduidelijk waardoor anderen moeite hebben om hem te begrijpen. Het kind heeft moeite met het lezen en schrijven ondanks extra ondersteuning. Het kind gebruikt weinig woorden en heeft moeite met het uiten van zijn gedachten en gevoelens. Het kind kan geen korte zinnen lezen of schrijven ondanks extra ondersteuning. Het kind zet taal niet-communicatief in, er is zeer beperkte wederzijdse communicatie, maar behoeften/noden kunnen wel nog gecommuniceerd worden (bijvoorbeeld via gebaren, aanwijzen van iets wat ze nodig hebben, wenen).</p>	<p>Er is geen enkele communicatie mogelijk (bijvoorbeeld geen enkele reactie op anderen of het niet aangeven van noden/behoeften)</p>
<p>III. Mobiliteit en Verplaatsing</p>				
<p>III.1 Gaan zonder hulp</p> <p>Vaststellen tussen ‘geen probleem’, ‘een probleem’, ‘een ernstig probleem’ en ‘een volledig probleem’</p>	<p>Geen probleem met stappen</p>	<p>Meer dan 10 meter stappen is moeilijk</p>	<p>Zeer moeilijk (enkele meters)</p>	<p>Onmogelijk om te stappen zonder hulp</p>

<p>III.2 Trappen, obstakels, kruipen, voortbewegen op handen en knieën</p> <p>Vaststellen tussen ‘geen probleem’, ‘een probleem’, ‘een ernstig probleem’ en ‘een volledig probleem’</p> <p>Opgelet: veiligheidsaspecten moeten ook in rekening worden gebracht, is bijvoorbeeld het nemen van de trap veilig?</p>	<p>Het nemen van trappen, obstakels, kruipen, voortbewegen op handen en knieën vormen geen probleem.</p>	<p>Het nemen van trappen, obstakels, kruipen, voortbewegen op handen en knieën verloopt moeilijk (traag of met veel inspanning, met verbale instructies).</p>	<p>Het nemen van trappen, obstakels, kruipen, voortbewegen op handen en knieën verlopen zeer moeilijk (traag en met veel inspanning, met fysieke ondersteuning).</p>	<p>Onmogelijkheid tot het nemen van trappen, obstakels, kruipen, het kunnen voortbewegen op handen en knieën.</p>
<p>III.3 Gebruik van hulpmiddelen of steun (bij verplaatsing minder dan 10 meter)</p> <p>Vaststellen tussen ‘geen probleem’, ‘een probleem’, ‘een ernstig probleem’ en ‘een volledig probleem’</p> <p>Opgelet: het gaat hier om hulpmiddelen i.k.v. verplaatsing en/of een persoon die de mobiliteit begeleidt.</p>	<p>Geen gebruik van hulpmiddelen of hulpmiddelen die zelfstandig gebruikt kunnen worden.</p>	<p>Hulpmiddelen noodzakelijk (bijvoorbeeld: orthese, kruk of stok, rolstoel buiten / buggy buiten) en kan zelfstandig gebruikt worden mits minimale ondersteuning (aandoen, aangeven, in rolstoel gezet worden, ...).</p>	<p>Hulpmiddel(en) noodzakelijk en kan niet zelfstandig gebruikt worden. Er is nog een eigen bijdrage i.f.v. gebruik van het hulpmiddel.</p>	<p>Rolstoel / buggy voor alle verplaatsingen met volledige hulp van derden (overname).</p>

<p>III.4 Openbaar Vervoer</p> <p>Vaststellen tussen ‘geen probleem’, ‘een probleem’, ‘een ernstig probleem’ en ‘een volledig probleem’</p> <p>Het gaat hier om het gebruik van het openbaar vervoer, dit is nog steeds met begeleiding gezien de leeftijd. Het gaat niet om vervoer dat georganiseerd wordt vanuit de school</p>	<p>Er is een leeftijdsadequaat gebruik van het openbaar vervoer mogelijk (met gebruikelijke ondersteuning).</p>	<p>Het gebruik van het openbaar vervoer verloopt moeilijker. Er is enige ondersteuning nodig (fysieke hulp of begeleide inoefening). Bijvoorbeeld: er is onvoldoende impulscontrole om te wachten op het openbaar vervoer, het openbaar vervoer te nemen, ... Er is fysieke hulp nodig om op het voertuig te geraken.</p>	<p>Het gebruik van het openbaar vervoer verloopt zeer moeilijk. Er is altijd intensieve ondersteuning nodig (externe fysieke hulp). Openbaar vervoer is enkel mogelijk indien er aanpassingen aan het openbaar vervoer en tijdens het traject zijn.</p>	<p>Het openbaar vervoer kan niet gebruikt worden (zelfs niet met bovengebruikelijke fysieke ondersteuning of aanpassingen van het openbaar vervoer).</p>
<p>III.5 Fiets</p> <p>Vaststellen tussen ‘geen probleem’, ‘een probleem’, ‘een ernstig probleem’ en ‘een volledig probleem’</p> <p>Het gaat zowel om het fysiek kunnen fietsen als het cognitief kunnen fietsen (uithoudingsvermogen, verkeersinzicht).</p>	<p>Het kind kan zelfstandig fietsen (niet aangepaste fiets) met een leeftijdsadequaat inzicht in het verkeer. Er is nog enige begeleiding nodig (zoals verbale instructies) van een volwassene (maar niet fysiek).</p>	<p>Het kind heeft een aangepaste fiets nodig (zoals een driewieler), zonder externe fysieke ondersteuning daarbij. Of het kind kan zich enkel met de fiets verplaatsen over een aangepast traject.</p>	<p>Het kind heeft een aangepaste fiets nodig (zoals een tandem) met fysieke ondersteuning van een persoon. Of het kind kan zich enkel met de fiets bewegen in een afgesloten plaats.</p>	<p>Het kind heeft geen enkele eigen bijdrage bij het fietsen.</p>
<p>III.6 Fijne manipulatie en handigheid</p>	<p>Er is een leeftijdsadequate</p>	<p>Er is mogelijke vertraging in de ontwikkeling van de</p>	<p>Er is duidelijke vertraging in de ontwikkeling van de fijne motoriek. Er is intensieve ondersteuning nodig</p>	<p>Er is geen functioneel gebruik van de handen voor doelgerichte taken.</p>

<p>Vaststellen tussen ‘geen probleem’, ‘een probleem’, ‘een ernstig probleem’ en ‘een volledig probleem’</p> <p>Het gaat hier om de ontwikkeling van de kleine spieren in de handen en vingers, waardoor ze nauwkeurige en gecontroleerde bewegingen kunnen maken. Het gaat ook om het vermogen om de handen en individuele vingers te bewegen en te gebruiken voor taken. . Bijvoorbeeld: het oppakken van kleine voorwerpen, het draaien van pagina’s in een boek, het openen/sluiten van ritsen/knopen, schrijfmotoriek. Het gaat ook om het vermogen om voorwerpen vast te houden en te manipuleren met de juiste hoeveelheid kracht, bijvoorbeeld: bestek hanteren.</p>	<p>ontwikkeling van de fijne motoriek</p>	<p>fijne motoriek. Er is specifieke ondersteuning nodig i.f.v. ontwikkelingsstimulatie van de fijne motoriek (bijvoorbeeld ambulante therapie, thuisbegeleiding). Een kind kan bijvoorbeeld moeite hebben met het gebruiken van een balpen i.f.v. de schrijfmotoriek, het strikken van veters, ...</p>	<p>in de ontwikkeling van de fijne motoriek en ondanks veel ondersteuning is de evolutie beperkt of zeer moeizaam. Bijvoorbeeld: het kind kan voorwerpen niet goed vasthouden, heeft veel moeite met het oppakken van kleine voorwerpen, of met het richten van de hand naar een object.</p>	
<p>III.7 Turnen en sportactiviteiten</p>	<p>Er is een leeftijdsadequate</p>	<p>Er zijn moeilijkheden waardoor het kind</p>	<p>Er zijn ernstige moeilijkheden waardoor het kind sterk verhinderd is</p>	<p>Het is onmogelijk om aan enige vorm van</p>

<p>Vaststellen tussen ‘geen probleem’, ‘een probleem’, ‘een ernstig probleem’ en ‘een volledig probleem’</p> <p>Het gaat hier om een breed scala aan bewegingen en interacties, gericht op lessen lichamelijke opvoeding en sportactiviteiten.</p>	<p>ontwikkeling van de mogelijkheden om aan spel en sportactiviteiten te doen.</p>	<p>verhindert is in sommige spel en sportactiviteiten. De ontwikkeling van spel en sportactiviteiten verloopt niet leeftijdsadequaat. Bijvoorbeeld: er is enige ondersteuning nodig (bijvoorbeeld aangepaste instructies)</p>	<p>in spel en sportactiviteiten. Bijvoorbeeld, ondanks aangepast aanbod (zoals G-sport, aangepaste dagopvang) blijft het moeilijk lopen en is er intensieve ondersteuning nodig.</p>	<p>spel én sportactiviteiten te doen.</p>
<p>IV. Zelfverzorging</p>				
<p>IV.1 Wassen en aankleden</p> <p>Vaststellen tussen ‘geen probleem’, ‘een probleem’, ‘een ernstig probleem’ en ‘een volledig probleem’</p>	<p>Het kind kan op een leeftijdsadequate manier bijdragen tot het zich wassen en kleden. Bijvoorbeeld (met controle door volwassene): zelfstandig douchen of in bad gaan, zichzelf kleden en gepaste kleding uitkiezen, eenvoudige haarverzorging, ... Het kind leert het belang van persoonlijke hygiëne.</p>	<p>Er is vertraging in het zelf kunnen bijdragen aan het wassen en kleden en/of laat zich slechts moeilijk ondersteunen. Bijvoorbeeld: heeft veel moeite met het aan- en uitkleden, zelfs met hulp. Weigert vaak om zich te laten wassen of tanden te poetsen.</p>	<p>Het kind kan zelf weinig bijdrage tonen in het wassen en kleden, maar laat zich wel nog ondersteunen. Of het kind vertoont extreem verzet tegen wassen, tandenpoetsen, aankleden. Het kan mogelijk zijn dat er meerdere personen ondersteuning moeten bieden.</p>	<p>Het kind levert geen enkele bijdrage in het wassen en kleden.</p>
<p>IV.2 Voedsel nuttigen</p> <p>Vaststellen tussen ‘geen probleem’, ‘een probleem’,</p>	<p>Er is een leeftijdsadequate ontwikkeling van het nuttigen van voedsel.</p>	<p>Er is een mogelijk probleem op vlak van het nuttigen van voedsel. Enige</p>	<p>Er is een duidelijk probleem bij het nuttigen van voedsel (die ook de groei en ontwikkeling van het kind beïnvloedt), er is intensieve</p>	<p>Bijvoorbeeld: volledige sondevoeding of totale parentale voeding (= infuus in de</p>

<p>‘een ernstig probleem’ en ‘een volledig probleem’</p> <p>Waar het om gaat is het opnemen van voedsel en het ontwikkelen van (zelfstandig) eten (bijvoorbeeld: zelfstandig eten met bestek, zoals een mes en vork, zonder al te veel te knoeien, leren van tafelmanieren, zoals wachten tot iedereen klaar is met eten en niet praten met volle mond). Afhankelijk van de leeftijd/problematiek kan het gaan om selectief eten, voedselweigering (uit angst,...), slikstoornissen, kauwproblemen, problemen met gewichtscontrole, ...</p>		<p>ondersteuning of aanpassing van de voeding of omgeving is aangewezen. Bijvoorbeeld: heeft moeite met het hanteren van mes en vork, knoeit veel, heeft hulp nodig bij het snijden van eten, weigert vaak om nieuw voedsel te proberen.</p>	<p>ondersteuning of een doorgedreven aangepaste voeding of omgeving noodzakelijk. Bijvoorbeeld: eten in combinatie met sondevoeding; eten van gemixt voedsel in zeer kleine hoeveelheden omwille van ernstig verslikingsgevaar; niet zelfstandig kunnen eten én volledige hulp nodig hebben; vertoont extreme angst of weerstand tegen bepaalde texturen of smaken.</p>	<p>bloedbaan), zonder perspectief op evolutie naar (deels) zelfstandig voedsel te kunnen nuttigen</p>
<p>IV.3 Toiletgang</p> <p>Vaststellen tussen ‘geen probleem’, ‘een probleem’, ‘een ernstig probleem’ en ‘een volledig probleem’</p> <p>Waar het om gaat is de ontwikkeling van de zindelijkheid, inclusief reinigen. Het gaat niet de</p>	<p>Er is een leeftijdsadequate ontwikkeling van de zindelijkheid.</p>	<p>Bijvoorbeeld: heeft verminderd bewustzijn van de lichaamssignalen, heeft uitzonderlijk ongelukjes overdag, maar er is wel sprake van nachtelijke incontinentie, heeft nog hulp nodig bij het</p>	<p>Bijvoorbeeld: heeft verminderde controle over blaas en darmen, of het kind is deels incontinent (dag en nacht) en draagt luiers of heeft dagelijks lavement nodig, ... De problemen met de toiletgang beïnvloeden het sociale leven of het zelfvertrouwen.</p>	<p>Het kind heeft geen enkele controle over blaas en darmen, het kind heeft bijvoorbeeld stoma verzorging, sondering, ... Zindelijkheidstraining is niet aan de orde, het</p>

<p>vaardigheid van kleding hanteren, de transfer naar toilet,...</p> <p>Opgelet, ondersteuning (fysiek of inhoudelijk) bij het omgaan met de menstruatie hoeft binnen deze leeftijdscategorie niet te wijzen op een probleem (zie 12 jaar en ouder).</p>		<p>reinigen na het toilet, of is selectief in waar hij/zij naar het toilet wil gaan, ...</p>	<p>Zindelijkheidstraining wordt nog geprobeerd.</p>	<p>kind kan geen gebruik maken van het toilet.</p>
--	--	--	---	--